

Wárágà Pólò dré tìsìle Èfésòbhá ì dré dhi

© 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Licence - Creative Commons CC:BY-NC-ND

Wárágà Pólò dré tisìle Èfésòbhá i dré dhi

Wárágà kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Kònìdhi wárágà Pólò dré tisìle móndyá ka'ìbhá Èfésò na dhi i dré dhi 'i. Èfésò nda tá bhàandre kàdrì bvò Àsíyà àdhya na dhi 'i. Pólò longó tá Rúbí Tani kònàle gò, Giká ni tà tadházó Èfésòbhá i dré kóná rì tàlì sè, dré tá adrérà'a áyi atsí andre ni na to dhi 'á (Tà 'òle dhi i 19:1–20:1).

Pólò adré wárágà kònìdhi ni tisì tà kàdrìkàdrì rì dhi i sè. Àlo ni, adré Rúbí Tani ni tà àndu ngì mibhalé tí, adrézó Giká zì mómí i adrélé ína ró gò, àyi ki apázó tàkonzì lésè Yésu Krísto sè ngíni ya dhi ni tà tadhá. Adré tà lùzu ró Giká dré kisùle 'òle kínó lésè dhi ni tadhá kònìni: «A ni tà tíí bhù na ìndì bvò dri dhi ki amú bhàle adrélé ópí kàdrì àlo, Krísto zàle» (1:10). Pólò adré kpà Giká amú mómíyá sùrú twá ro dhi i Yúdà ànzì íbe adrélé sùrú àlo ró Krísto na ngíni ya dhi ni tà tadhá (2:11-22).

Rì ni, Pólò adré Yésu ni ka'ìbhá ì kàdré atsílé ngíni ya dhi ni tà tadhá. Adré tàá dhi, mà kòtingá àma ki lídrì àku àma rúsè, lídrì tídhí Giká dré bhàle adrélé ína tíni dhi ni asózó àma rú (4:20-24). Adré kpà tà tadhá àgo ki tà àyi ki tòkó íbe dhi dri, ànzìmvá ki tà àyi ki tibhá íbe dhi dri, ìndì màràbà ki tà àyi ki mírì íbe dhi dri. Kùdù ro dhi, adré mómíyá ka'ìbhá dhi ki kodzó, ì kàdréro àdzú ngá Giká àdhya ki tosó àyi rú àdzú tírì kònzi íbe dhi ni tà sè (6:10-20).

Tà kàdrìkàdrì wárágà kònìdhi léna dhi ki atìma

- 1) Pólò ni mòdo fèma (1:1-2)
- 2) Krísto ni Rúbí Tani ni tà àndu ngìma (1:3–3:21)
- 3) Lídrì tídhí ro Krísto na dhi (4:1–6:20)
- 4) Pólò ni kúlí kùdù (6:21-24)

1

Pólò ni mòdo fèma

¹ Ma, Pólò, bhàle adrélé Yésu Krísto ni àpóstolò ro ngóro Giká dré lèle dhi t́ni dhi, má adré wárágà kònìdhi ni tisì àmi, mónnyá lólo Giká àdhya Èfésò na dhi í dré, àmi adrèbhá Yésu Krísto ni ka'ì tà títí í sè dhi í dré. ² Giká àma ki Atá í Mírì Yésu Krísto be dhi í kòbhà àyi ki togó tani àmi rú, ìndì í kòfè tà kìdrìkìdri àmi dré!

Tà tani Giká dré afèle àma dré Krísto na dhi í

³ Rúku kàdré Giká, àma ki Mírì Yésu Krísto ni Atá dré! Tàko ko, akódhi afè àma dré tà tani títí angábhá í vélésè bhù lésè dhi í, mà dré adrélé Krísto na dhi sè. ⁴ Drìdrì bvò ni bhàma kandrà dhi, zì tá àma adrélé Krísto na, mà kàdréro lólo ìndì tà kònzì àko àma rú í mìlèsè be dhi bvó. Akódhi ni lèle sè dhi, ⁵ bhà tá àma twá drìdrì, mà kàtsáro áyi ànzì í ró Yésu Krísto sè, ngóro dré tá lèle 'òle dhi t́ni, ìndì ngóro tà nda dré tá adrélé dóro akódhi mìlèsè dhi t́ni. ⁶ 'O tá kònìni, mà kàdréro áyi rú bha kùle, áyi togó tani mìlanzìlanzì ro í dré bhàle àma rú áyi Mv́a í dré lèle tò dhi na dhi ni tà sè. ⁷ Tàko ko, akódhi ni togó tani kàdrì lavùlé nda sè dhi, amù áyi Mv́a nda dràle àma ki tàkonzì trizo ìndì àma ki apázó tàkonzì lésè akódhi ni kàrí sè. ⁸ Tà bàti ró dhi, fè áyi togó tani gàle àma léna bǐ, túmání tògyá wáyì tà títí dhi ki àndu nìzo dhi be. ⁹ Tadhá kpà àma dré tà lùzu ró í dré kisùle 'òle ìndì í dré lèle 'òle kínó lésè Krísto na dhi, ngóro dré tá adrélé dóro akódhi mìlèsè dhi t́ni. ¹⁰ Tà dré lèle 'òle nda, tà kònìdhi 'i: Lókyá kòkìswá títí dre dhi, a ni tà títí bhù na ìndì bvò dri dhi ki amú bhàle adrélé ópí kàdrì àlo, Krísto zàle.

¹¹ Dì Giká bhà àma twá, àma ki zìzo adrélé mónnyá ína í ró Krísto na, ngóro í dré kisùle 'òle kínó lésè dhi t́ni. Tàko ko, akódhi adré tà títí dhi ki 'o ngóro í dré kisùle 'òle, ìndì í dré lèle 'òle dhi t́ni. ¹² Dì Giká 'o tà nda kònìni, kìtswálé àma àma ki mì bhabhá Krísto véna drìdrì dhi í, mà kàdréro Giká ni rú bha kùle akódhi ni mìlanzìlanzì sè be dhi bvó.

¹³ Àmi ró dhi, mì yi kókpà tà bàti Rúbí Tani àdhya Giká dré adrézó àmi ki tídrì

ásà dhi gò, m̀ dré Krísto ni ka'izo. Di Giká dré áyi àngè lwàzo àmi rú, tadházóá dhi, àmi mónnyá ína 'i káyà dhi. Àngè nda, Tírí Lólo Giká dré lazílé dhi 'i. ¹⁴ Tírí Lólo nda ngádrì Giká dré afèle àma dré drìdrì, tadházóá dhi, í ni dra tà í dré lazílé tàyílé ro dhi ni afè àma dré dhi 'i, tsàle lókyá í dré dra àma, mónnyá ína ró dhi ki apázó kitswálé tíí dhi 'á. Di ásà dhi, mà kàdré akódhi ni rú bha kùle akódhi ni mìlanzìlanzì sè wà!

Pólò zi tà Giká tí Èfèsòbhá i dré

¹⁵ Di ásà dhi, kídhólé lókyá má dré yìzoá tàle dhi, m̀ adrè Mírì Yésu ni ka'ì, adrézó mónnyá lólo Giká àdhyà ki le ngíni ya dhi sè dhi, ¹⁶ má adrè àwoyà ta Giká dré àmi ki tà sè landè àko ró. Má adrè kpà àmi ki tà kisù, má dré adrèrà'a tà zi Giká tí dhi 'á. ¹⁷ Má adrè Giká, àma ki Mírì Yésu Krísto ni Atá mìlanzìlanzì ro dhi ni ti lizí, kòfèrò tògyá Tírí Lólo àdhyà àmi dré kitswázó áyi tà lùzu ró dhi ki ni, m̀ kòkitswáró kpà áyi tàndi ni ni dóro lavúlé be dhi bvó. ¹⁸ Má adrè kpà tà zi akódhi tí, kò'oró áyi ngádra ngá kazá àmi ki togó na, m̀ kònìró tà dré àmi ki azízó adrélé m̀ bha í véna ásà dhi i, tùmání tà kàdrì mìlanzìlanzì ro dré lazílé áyi mónnyá i dré tàyílé ro dhi be.

¹⁹ Kò'o kpà àmi áyi rìnyí kàdrì lavúlé adrélépi tà 'o àma adrèbhá áyi ka'ì dhi i léna dhi ni ni. Akódhi ni rìnyí kàdrì lavúlé nda, ²⁰ rìnyí dré tadhálé Krísto rú, dré akódhi ni tingàrà'a dràdrà lésè, ìndì akódhi ni 'orà'a lírlé áyi dríágó lésè bhù na dhi 'á dhi 'i. ²¹ Giká bhà Krísto nda adrélé ópí kàdrì tíí dhi i drìle, rìnyí tíí adrézó òpè nya dhi i drìle, rìnyí àruka tíí dhi i drìle, òpè tíí dhi i drìle, ìndì rú tíí kitswálé fèle lókyá kònìdhi sè ìndì lókyá adrélépi alìle dhi sè dhi i drìle. ²² Bhà kpà tà tíí dhi i adrélé Krísto ni pá zàle gò, akódhi ni bhàzo adrélé Èkèlézyà ni drì kòlepi ró tà tíí i sè. ²³ Èkèlézyà nda Krísto ni rúbhá 'i. Akódhi adrè Èkèlézyà nda ni 'o gàle áyi tàndi ni lídrì sè bí, ngóro í dré adrélé tà tíí dhi ki 'o gàle áyi tàndi sè bí dhi tíni.

2

Giká 'o àma adrélé tùmání Krísto be

¹ Wáláká dhi, àmi tá àmíkya móndí dràbhá dre dhi 'i, àmi ki ligíma ni tà sè ìndì àmi ki tàkonzì ki tà sè. ² Lókyá nda sè dhi, mì adré tá tatsílé tàkonzì 'obe, ìndì tà bvò kòndi àdhyà ki lebèbe. Mì adré tá kpà tírí kònzì ki kàdrì adrélépi òpì kitswálé nòle bwà ko dhi drìle dhi ni lebè. Tírí nda tírí adrélépi tà 'o nyànomvá móndyá adrèbhá ligílé Gìká rú dhi i léna dhi 'i. ³ Àma títi, àma tá kókpa àyi nda i kòfalé, adrélé tà 'o àyíkya tíni. Mà adré tá tatsílé lovó kònzì àma ki rúbhá kya ki 'obe, ìndì tà mà dré tá adrélé kisùle lovó kònzì nda sè dhi ki 'obe. Àma ki tà làsú kònzì sè dhi, mà adré tá lile Gìká ni kombà kisú àyi nda kya tíni.

⁴ Di, Gìká ni togó dóro lavúlé dhi sè, ìndì akódhi ni lèle kàdrì àma véle dhi sè dhi, ⁵ 'o àma adrílé túmání Krísto be, tágba mà dré tá adrézó móndí dràbhá dre dhi 'i àma ki tàkonzì ki tà sè dhi. Tà bàti ró dhi, Gìká tídrì àmi áyi togó tani sè. ⁶ Di mà dré ru amúlé Yésu Krísto be dhi sè dhi, Gìká tíngá àma kurú na túmání akódhi be, àma ki 'òzo lírìlé bhù na túmání akódhi be. ⁷ Gìká 'o tà nda kònnì, kitswálé lókyá títi adrèbhá alile dhi i sè dhi, í kòtadháro áyi togó tani kàdrì lavúlé, í dré bhàle àma rú Yésu Krísto na dhi be dhi bvó.

⁸ Tàko ko, Gìká tídrì àmi áyi togó tani sè, àmi ki tà ka'ika'lì sè. Tà nda kòdhi angá àmi ki tàndi i vélesè ko. Be ró dhi, tà nda ína tà Gìká dré fèle àmi dré àngyá dhi 'i. ⁹ Di akódhi tídrì àmi tà dóro mì dré 'òle dhi i sè ko, dhyà àlo kòkitswáro áyi afà áyi tàndi ni tà sè bwà ko. ¹⁰ Àngyá ko, àma ngá Gìká dré ledélé áyi tàndi ni drígá sè dhi 'i. Akódhi bhà àma tódhyá Yésu Krísto na, mà kàdréro tà dóro í dré bhàle drìdrì àma dré 'òle dhi ki 'o be dhi bvó.

Àma sùrú àlo Yésu Krísto na dhi 'i

¹¹ Di ásà dhi, mì kisù rè ngalè wáláká dhi, àmi tá móndí ngíni ró dhi 'i ya dhi ká. Tàko ko, àmi tá móndí tíle sùrú twá ro dhi 'i. Yúdà ànzì adrèbhá àyi ki zi móndí lwàle dhi i ró dhi, ì adré tá àmi ki zi móndí lwàle ko dhi i ró. (Tákò, àyi ki lwàma nda ngbà 'í tà ì dré 'òle àyi ki rúbhá na dhi 'i.) ¹² Wáláká dhi, àmi tá vwàvwà ro Krísto rúsè. Àmi tá twá Gìká ni sùrú, Ìsèrèlè ànzì i rúsè. Àmi tá kpà twá tà Gìká dré bhàle ru yìzo móndyá ína íbe dhi rúsè, ìndì áyi lazikúlí rúsè. Bvò kòndhi lé dhi, àmi tá Gìká àko, ìndì tà mì dré tá kitswázó mì bha ásà dhi tá kpà yókódhó.

¹³ Dì, nyànomvá dhi, mì dré ru amúlé Yésu Krísto be dhi sè dhi, Gìká 'o àmi adrèbhá tá vwàvwà ro dhi i atsálé ànyi í làga Krísto ni kàrí sè dre.

¹⁴ Tàko ko, Krísto ni tàndi bhà tà kèdríkèdri àma kòfalé nì. Àngyá ko, 'o Yúdà ànzi i móndyá sùrú twá ro dhi íbe dhi i atsálé sùrú àlo ró, dré áyi rúbhá fèle dhi sè. 'O kpà zèribà adrélépi tá àma ki kòfalé lanzí, adrézó àma ki 'o adrélé kàribhá i ró dhi arílé. ¹⁵ 'O kpà tátrítrí kúlí i tà tíí tátrítrí kúlí nda dré adrélé tàle à kò'o dhi íbe dhi ki tà akílé. 'O tà nda kòdhi i kitswázó sùrú rì nda ki bha adrélé sùrú àlo tídhí ro dhi ró í léna, adrélé kpà tà kèdríkèdri íbe. ¹⁶ 'O kpà kònèni, kitswálé áyi dràma fa kípakipa dri dhi sè dhi, í kàmúró àyi rì nda i tódhyá Gìká be, ì kàtsáro rúbhá àlo ró. Dì pfu tà adrélépi tá àyi ki 'o adrélé kàribhá i ró nda dràle kònèni.

¹⁷ Dì Krísto nda alì Rúbí Tani tà kèdríkèdri àdhyà ni longó àmi sùrú twá ro adrèbhá tá vwàvwà ro Gìká rúsè dhi i dré, ìndi àma Yúdà ànzi adrèbhá tá ànyi akódhi làga dhi i dré. ¹⁸ Tàko ko, nzi láti àma dré adrézó àma ki kisí àmi íbe ànyi Gìká Atá làga Tirí Lólo àlo sè dhi nì.

¹⁹ Dì ásà dhi, àmi sùrú twá ro ni i, àmi vélé móndí twá 'i ko, ìndi móndí angábhá sùrú twá i lésè dhi 'i ko. Be ró dhi, àmi àmikya bhàànzi 'i túmání móndyá lólo Gìká àdhyà íbe. Àmi kpà Gìká ni sùrú akódhi ni dzó lé dhi 'i. ²⁰ Akódhi adó kpà àmi dzó nda ni sizo, àmi ki tobhàzo dzópá í dré bhàle àpóstolò i sè ìndi pròfétà i sè dhi dri. Yésu Krísto ni tàndi, kírà agógó dzó nda dré adrézó áyi totó driá dhi 'i.

²¹ Akódhi adré dzó wáyí nda ni 'o adrélé kitsílé, adrélé mbàle atsálé tépelò lólo Mírì dré dhi ró dhi nì. ²² Dì mì dré adrélé Krísto na dhi sè dhi, Gìká adré kpà àmi ki tobhà dzó nda ni sizo, dzó nda kàtsáro àrà í dré adrézó lána áyi Tirí sè dhi ró be dhi bvó.

3

Àzì Gìká dré bhàle Pólò drígá móndyá sùrú twá ro dhi i dré dhi

¹ Dì ásà dhi, ma, Pólò, ma Yésu Krísto ni móndí 'ìle bádzó lé àmi sùrú twá ro dhi ki tà sè dhi 'i. ² Mì yi tàle dhi, Gìká bhà àzì má drígá áyi togó tani sè, má kàdréro 'òà àmi dré dhi 'í. ³ Tàko ko, akódhi tadhá má dré tà lùzu ró í dré kisùle

'òle kínó lésè dhi, ngóró má dré adrélé tà ni ni tisì tsà dhi t́ni. ⁴ Mì kònà tà má dré adrélé tisìle kòdhi i dhi, mì ni kitswá tògyá Gìkà dré afèle má dré Krísto ni tà lùzu ró nda ni àndu nìzo dhi ni atógyà. ⁵ Wáláká dhi, Gìkà 'o tá tà lùzu ró nda mómí lókyá àruka i sè dhi i dré nìle ko. Dì, nyànomvá dhi, tadhá tà nda áyi Tírí ni rìnyí sè áyi àpóstolò lólo i dré, ìndì áyi pròfétà lólo i dré dre. ⁶ Dì tà lùzu ró nda, tà kònìdhi 'i: Rúbí Tani ni ka'ima sè dhi, mómíyá sùrú twá ro dhi i kisú tà Gìkà dré lazílé áyi ànzì i dré tàyílé ro dhi tùmání Yúdà ànzì fbe dre. Ì atsá kpà rúbhá àlo ró tùmání Yúdà ànzì nda fbe dre. Ì kisú kpà tà Gìkà dré lazílé dhi tùmání Yúdà ànzì nda fbe Yésu Krísto na dre.

⁷ Gìkà fè ma adrélé Rúbí Tani nda ni màràbà ro áyi togó tani í dré bhàle má rú dhi sè, ìndì áyi rìnyí adrélépi tà 'o má léna dhi sè. ⁸ Tágba má dré tá adrézó mómí t̀ako ró lavúlé mómíyá tíí Gìkà àdhya i kòfalé dhi, akódhi bhà àzì nda má dríga áyi togó tani sè, má kàdréro Krísto ni tà kàdrì, kitswázó àndu ni ni ni bwà ko dhi ni longó mómíyá sùrú twá ro nda i dré. ⁹ Lè kpà má kàdré tadhá mómíyá tíí i dré ngádra 'á dhi, Gìkà adré tà lùzu ró nda ni 'o ngíni ya dhi. Gìkà ngá tíí dhi ki bhàlepi dhi zù tá tà lùzu ró nda kínó lésè. ¹⁰ 'O tá kònìni, kitswálé nyànomvá dhi, í kòtadháro Èkèlézyà rú áyi tògyá kàdrì í dré adrézó tà tíí dhi ki 'o ásà dhi, tíí ópí kàdrì ro ìndì rìnyí ró kurú na bhù i 'ásè dhi i dré be dhi bvó. ¹¹ Dì Gìkà 'o tà í dré kisùle 'òle kínó lésè nda kitswálé tíí àma ki Mírì Yésu Krísto sè, kàdréro kóná vésè kólyá. ¹² Dì mà dré adrélé Krísto na dhi sè dhi, ìndì mà dré adrélé akódhi ni ka'ì dhi sè dhi, mà kitswá àma ki kisí ànyi Gìkà làga tíí àko, ìndì tà ka'ika'ì be bí. ¹³ Dì ásà dhi, má adré àmi ki tí lizí, mì kòtayíró àmi ki togó adrélé lanzìle, má dré adrélé kizà nya àmi ki tà sè dhi sè ko. T̀ako ko, má adré kizà nya kònìni, mì kòkitswáro Gìkà ni mìlanzìlanzì kisú be dhi bvó.

Krístò ni lèle ni tà nìma

¹⁴ Dì ásà dhi, má adré àma kórókó tíí Gìkà, àma ki Atá kandrà. ¹⁵ Sùrú tíí bhù na ìndì bvó dri dhi i adré adrélé be akódhi sè. ¹⁶ Má adré tà zì akódhi tí, kitswálé akódhi ni mìlanzìlanzì kàdrì lavúlé dhi sè dhi, kòtìmbàro àmi ki togó áyi Tírí ni rìnyí sè. ¹⁷ Má adré zìá kònìni, Krísto kàdréro adrélé àmi ki togó na àmi ki tà

ka'ika'i sè. Má adré kpà tà zi Gìkà tí, mì kàdréro tròle lèle rú, adrézó àmi ki totó tātā lāna, ¹⁸ kitswálé àmi tùmání móndyá lólo tí Gìkà àdhya fbe dhi i, mì kòkìswaró Krísto ni lèle ni tàli ángopí ya, kàtswa ni ángopí ya, mvumvù ni ángopí ya, ìndì tálí ni ángopí ya dhi ni ni. ¹⁹ Àyíya, mì kàdré akódhi ni lèle tà nìni wáyí dhi ni lavúlépi nda ni ni, mì kàdréro gāle Gìkà ni tàndi ni lídrì sè kitswálé tí tí be dhi bvó.

²⁰ Gìkà rìnyí fbe kitswázó tà 'o, tà mà dré adrélé zìle akódhi tí dhi ki lavú, ìndì tà mà dré adrélé kisùle dhi ki lavú byá, akódhi ni rìnyí adrélépi tà 'o àma léna dhi sè.

²¹ Mìlanzilanzì kàdré akódhi dré Èkèlézyà na ìndì Yésu Krísto na, lókyá tí tí i sè ìndì kóná vèsè kólyá! Kàdré kònìni.

4

Adrema ngá àlo ró Krísto ni rúbhá na dhi

¹ Dì ásà dhi, ma 'ìle bãdzó kòndi 'á Mírì ni tà sè ni, má adré àmi ki kodzó, mì kàdréro atsílé ngóro dré kitswálé tà Gìkà dré àmi ki azízó ásà dhi sè dhi tìni. ² Mì kàdré àmi ki tà bha kìnì mi tà tí tí i sè, adrézó tà 'o togó yàyà sè, adrézó tà letè togó vwàvwà sè. Mì kàdré àmi ki adrúpi ki tà yàyà mvo àmi kòfalésè lèle sè. ³ Mì kàdré tà tí tí dhi ki 'o, adrézó àmi ki líkí adrélé ngá àlo ró àmi kòfalésè Tírí Lólo na, tà kìdrìkìdrì adrélépi àmi ki fe ru amú dhi sè. ⁴ Krísto ni rúbhá ngbà 'í àlo kwákwá. Tírí Lólo kpà ngbà 'í àlo kwákwá, ngóro tà Gìkà dré àmi ki azízó adrélé mì bha í véna ásà dhi dré adrélé àlo kwákwá dhi tìni. ⁵ Mírì ngbà 'í àlo kwákwá, tà ka'ika'i ngbà 'í àlo kwákwá, ìndì bàtìsimò ngbà 'í àlo kwákwá. ⁶ Gìkà kókpa ngbà 'í àlo kwákwá. Akódhi nda móndyá tí tí dhi ki Atá 'i. Adré òpè nya àyì tí tí dhi i dri, adrézó tà 'o àyì tí tí dhi i sè, adrézó adrélé àyì tí tí dhi i léna dhi nì.

⁷ Dì, àma àlo àlo tí tí dhi i, mà kisú tà tani twátwa dhi i, ngóro Krísto dré tà nda ki lanzílé àma dré àyì togó tani sè dhi tìni. ⁸ Ásà dhi, Gìkà ni Kúlí adré tàà dhi:

«Akódhi dré tá mbàrà'a kurú na dhi 'á dhi,
drì tá dhya í dré rùle dhi i í vèsè gò,

tà tani lanzízó móndí i dré.»^a

⁹ Kúlí «akódhi mbà kurú na» kòdhi ì adré làa tàle dhi, akódhi si tá kpà bvò àndúna. ¹⁰ Dì akódhi sìlepi nda tá dhya àlo mbàlepi kurú na bhù ki lavú nda 'i, kò'oró bvò wáyì dhi gàle àyi tàndi ni lídrì sè bí be dhi bvó.

¹¹ Dì Krísto nda bhà móndí àruka Èkèlézyà le dhi ì adrélé àpóstolò ì ró dhi nì. Bhà àruka ni ì adrélé pròfétà ì ró, àruka ni ki bhàzo adrélé Rúbí Tani longóbhá ì ró, àruka ni ki bhàzo adrélé Èkèlézyà ni líkíbhá ì ró, àruka ni ki bhàzo adrélé tà tadhábhá ì ró. ¹² Bhà àyi nda ì adrélé kònini, ì kàdréro mónnyá Giká àdhya ki ledé kitswále títi, ì kàdréro àzì bhàle àyi drígá dhi ki 'o, adrézó Krísto ni rúbhá timbà be dhi bvó. ¹³ A ni adré kònini, tsàle lókyá àma títi mà dré dra atsázó ngá àlo ró àma ki tà ka'ika'lì na, ìndì Giká ni Mvágó ni nìma na gò, mà dré lí'wázó atsále Krísto ni tàndi tíni, kitswále akódhi ni tà sè títi dhi 'á.

¹⁴ Lókyá nda sè dhi, mà kitswá gòle véle adrélé ànzimvá ì tíni ko. À kitswá gòle adrélé àma ki tesé tà tadhále twátwa dhi ì sè, ngóro lyãandre dré adrélé bwátù liví, ìndì yì dré adrélé bwátù kàgbá dhi tíni ko. À kitswá kpà gòle adrélé àma ki tesé móndí adrèbhá láti nda àma ki lífízó àyi ki túrúpfú tà sè dhi ì sè ko. ¹⁵ Be ró dhi, mà ni àmakya adré tà bàti ta lèle sè, adrézó mbàle tà títi ì sè, atsále ngóro Krísto adrélepi rúbhá ni drì 'i dhi tíni. ¹⁶ Akódhi nda adré rúbhá ni kígá títi dhi ki 'o ru amú ìndì ru kisú kídrì títi adrèbhá àyi ki tí'ì dhi ì sè, atsále rúbhá àlo ró dhi nì. Dì rúbhá ni kígá àlo àlo títi dhi ì kàdré àyi ki àzì 'o dhi, rúbhá wáyì nda adré mbàle atsále rìnyi ró lèle na.

Lídrì tídhí ro Krísto na dhi

¹⁷ Dì ásà dhi, má adré àmi ki kodzó tà tàndi ró Mírì ni rú sè, mì kògòro véle adrélé atsíle ngóro pàgánò ì dré adrélé atsíle àyi ki tà kisùkisù àngyá na dhi tíni ko. ¹⁸ Àyi ki tà kisùkisù nda atsá tímímvá ro gò, ì dré adrézó vwàvwà ro lídrì Giká àdhya rúsè, ì dré àyi ki togó 'òle tombále gò adrézó tà nìni àko dhi sè. ¹⁹ Àyi ki togó andírì gò, ì dré àyi ki fèzo adrélé tà swà 'o, adrézó kpà tà ndì ró dhi ki kárá títi dhi ki 'o lovó sè.

^a4:8 À kònò Longó ì 68:19.

²⁰ Di, àmi ró dhi, m̀̀ kisú àmíkya Krísto ni tà nìle dhi kòǹ̀ni ko. ²¹ Tàko ko, m̀̀ yi tá akódhi ni tà gò, à dré tà bàti adrélépi akódhi léna dhi ni tadházó àmi dré dhi 'í. ²² Kàdré di àmi ki atsuma wáláká dhi ni tà sè dhi, lè m̀̀ kòtingá àmi ki lídrì àku àmi rúsè. Àngyá ko, lídrì àku nda adrè dràle dràdrà lovó kònzi adrèbhá akódhi ni lití dhi i sè. ²³ Kòdhi íbe dhi, m̀̀ kòtayí àmi ki tà kisùkisù Tírí Lólo dré adrélé ladzálé atsálé tídhí ro. ²⁴ M̀̀ kàsó kpà àmi rú lídrì tídhí Giká dré bhàle adrélé ína t́ni dhi, m̀̀ kòkitswáró atsílé tà gyăgya na, tà bàti na, ìndì tà lólo na be dhi bvó.

²⁵ Di àmi àlo àlo títi dhi i, m̀̀ kòtayí kinzò tàma, adrézó tà bàti ta àmi ki adrúpi i dré. Àngyá ko, àma títi dhi i rúbhá àlo ni k̀̀gá 'i. ²⁶ Àmi ki togó kàdré aswálé dhi, m̀̀ kòtayí àmi adrélé tàkonzì 'o ásà ko. M̀̀ kòtayí kpà kitú ndile àmi ki togóaswa nda dri ko. ²⁷ M̀̀ kòfè látì Dzáborò dré kitswázó tà 'o àmi ki togó na dhi ko. ²⁸ Lè dhya ángùdhi adrélépi ngá kugù dhi, kògò adrélé ngá kugù ko. Be ró dhi, akódhi nda kàdré àzì 'o áyi tàndi ni drígá sè adrézó adrìlé ásà, kòkitswáró kpà ngá lanzí lemerèbhá i dré be dhi bvó. ²⁹ M̀̀ kòtayí kúlì kònzi àlo dhi apfòle àmi sílèsè ko. Be ró dhi, m̀̀ kàdré ngbà 'í kúlì dóro kitswábhá àmi ki adrúpi ki tìmbà àyi ki tà ka'ika'lì na dhi ki ta kòdhya, kitswázó àyi adrèbhá àmi ki yi dhi ki ledé ásà. ³⁰ M̀̀ kòfè kizà Tírí Lólo Giká àdhya dré ko. Tàko ko, Giká afè Tírí nda àmi dré ngóro àngì lwàle àmi rú dhi t́ni, tadházóá dhi, í ni àmi ki apá kitswálé títi kitú í dré bhàle dhi tú. ³¹ M̀̀ kòtingá àmi rúsè togó kùdzì, togóaswa, kombà, kótrétré, làdhá i, ìndì tà kònzi ki kára títi dhi íbe. ³² Di, m̀̀ kàdré àmíkya dóro, adrélé àmi ki togó dóro tadhá àmi kòfalèsè. M̀̀ kàdré kpà àmi ki adrúpi ki tàkonzì tri àmi kòfalèsè, ngóro Giká dré àmi ki tàkonzì trile Krísto na dhi t́ni.

5

Atsuma ngádra 'ásè dhi

¹ Di àmi, Giká ni ànzi dré lèle tò ni i, m̀̀ kàdré tà 'o akódhi àdhya t́ni. ² M̀̀ kàdré kpà atsílé lèle na Krísto àdhya t́ni. Tàko ko, akódhi nda lè àma tò gò, áyi lídrì fèzo àma ki tà sè, ngóro mòbòmà tàdzì be dóro fèle Giká dré dhi t́ni.

³ Adré lèá dhi, ndòtò tà, tà ndí ró dhi i, ngá lovó be dhi i kàdré àmi kòfalé

àlomvá ko. Àngyá ko, tà nda kòdhi ì kitswá móndyá lólo Gìká àdhya ì sè ko.

⁴ Adré kpà lèá dhi, ndòtò kúlí ì, kúlí azaaza ì, ìndì kúlí wàyá adrézó lenzélé ása dhi ìbe dhi ì kàdré àmi kòfalé yókódhó. Kúlí làsú be kònìni nda ì kitswá kpà àmi sè ko. Be ró dhi, mì kàdré àmikya kúlí adrézó àwoyà fe Gìká dré dhi ki ta kòdhya.

⁵ Tàko ko, mì nì dóro tàle dhi, móndyá adrèbhá ndòtò tà 'o dhi ì, móndyá adrèbhá tà ndí ró dhi ki 'o dhi ì, ìndì móndyá adrèbhá ngá lovó bha dhi ìbe dhi ki àlo kitswá file Òpì Krísto kya Gìká be dhi na ko dhi. (Dhya ángùdhi adrélépi ngá lovó bha dhi ìna gìká tàko ki lindrì bhàlepi 'ì.)

⁶ Mì kòtayí àmi dhya àlo dré litílé kúlí tàko ì sè ko. Tàko ko, tà kònzi làsú be kònìni dhi ì adré Gìká nì kombà asé móndyá adrèbhá ligílé akódhi rú dhi ì dri.

⁷ Ásà dhi, lè mì kòsù ru àyi nda ìbe ko, adrézó kpà tà 'o àyi ìbe ko. ⁸ Tàko ko, wáláká dhi, àmi tá tínímvá 'ì. Di, nyànomvá dhi, àmi àmikya ngádra 'ì Mírì Yésu na. Mì kàdré di atsílé ngóro ànzi ngádra àdhya ì tìni. ⁹ Àngyá ko, lò'wa dóro

móndyá ngádra 'á dhi ì dré adrélé 'àle dhi ì, kònì 'ì: tà dóro títi dhi ki 'òma, tà gyăgya 'òma, ìndì tà bàti tàma. ¹⁰ Mì kàdré tà Mírì nì togó dré adrézó kinílé ása dhi ki nda nìle kòdhya. ¹¹ Mì kòsù ru tà tàkotàko móndyá tínímvá na dhi ì dré adrélé 'òle dhi ìbe ko. Be ró dhi, mì kàdré àmikya tà nda ki tadhá ngádra 'á.

¹² Tàko ko, ndìndì tà móndyá nda ì dré adrélé 'òle lùzu ró dhi ki tàma adré kanyò fe. ¹³ À adré ngá títi adrélé tadhálé ngádra 'á dhi ki no dóro. ¹⁴ Kòdhi ìbe dhi, ngá títi ngádra dré adrélé tadhálé dhi ì adré kpà atsálé ngádra ró. Ásà dhi, à adré tàá dhi:

«Mì adrélépi ayí ko nì, mí kòlaró ayí lésè,

ìndì mí kàngá dràdrà lésè gò,

Krístò kò'oró ayí ngádra kòle ámi kazá.»

¹⁵ Di ása dhi, mì kònò dóro ngalè mì adré atsílé ngíni ya dhi. Mì kàdré atsílé ngóro móndí azaaza ì tìni ko. Be ró dhi, mì kàdré àmikya atsílé ngóro tògyabhá ì tìni. ¹⁶ Mì kàdré lókyá wáyì mì dré adrézó ába dhi ki líkí, adrézó tà dóro 'o ása.

Àngyá ko, kítú kònì ì kònzi lavúlé. ¹⁷ Mì kàdré di móndí azaaza ì ró ko. Be ró dhi,

mì kàdré àmikya tà Mírì dré adrélé lèle mì kò'o dhi ki nda nìle kòdhya. ¹⁸ Mì

kòtayí àmi wá dré adrélé tsìle ko. Tàko ko, wá nda adré móndí ki tidrì adrélé tà

swà 'o dhi nì. Be ró dhi, mì kàdré àmi ki tayí adrélé gàle Tirí Lólo sè. ¹⁹ Mì kàdré longó Giká ni Kúlí na dhi ki ngo, tùmání longó adrézó Giká ni rú bha kùle dhi íbe, ìndì longó adrèbhá angálé Tirí Lólo vélésè dhi íbe, adrézó ru tìmbà àmi kòfalésè. Àyíya, mì kàdré longó ngo Mírì dré, adrézó lenzélé akódhi ni rú sè togó wáyì sè. ²⁰ Kòdhi íbe dhi, mì kàdré ngbú àwoyà ta Giká àma ki Atá dré tà tíí i sè, àma ki Mírì Yésu Krísto ni rú sè.

Àgo ki tà àyi ki tòkó íbe dhi

²¹ Lè mì kàdré àmi ki bha àmi ki àzya i zàle àmi kòfalésè, Krísto ni lindrì bhàma sè.

²² Àmi tòkó i, mì kàdré àmi ki drì asó àmi ki àgo i kandrá, ngóro mì dré adrélé 'òle Mírì kandrá dhi tìni. ²³ Tàko ko, agó ína tòkó drìle, ngóro Krísto dré adrélé Èkèlèzyà drìle dhi tìni. Krísto nda, Èkèlèzyà adrélépi akódhi ni rúbhá ro dhi ni tidrìlépi 'i. ²⁴ Di ngóro Èkèlèzyà dré adrélé áyi bha Krísto zàle dhi tìni dhi, lè tòkó i kàdré kókpà àyi ki bha àyi ki àgo i zàle tà tíí i sè.

²⁵ Àmi àgo i, lè mì kàdré àmi ki tòkó ki le, ngóro Krísto dré Èkèlèzyà ni lèle tò gò, áyi lídrì fèzo akódhi ni tà sè dhi tìni. ²⁶ Akódhi 'o kònìni, Èkèlèzyà nda ni temvézó yí akódhi ni dzìzo ásà dhi sè ìndì Giká ni Kúlí sè, akódhi ni 'òzo atsálé lólo Giká dré, ²⁷ í kò'oró akódhi apfòle í kandrá Èkèlèzyà mìlanzilanzì ro dhi ró, ndí àko, rúbhá àdé àko, ìndì tà àzya kitswálépi ko dhi àko, akódhi kàdréró lólo ìndì tà kònzi àko í rú be dhi bvó. ²⁸ Kókpà kòdhi tìni, lè àgo i kàdré àyi ki tòkó ki le, ngóro i dré adrélé àyi ki tàndi ki rúbhá ki le dhi tìni. Agó adrélépi áyi tòkó ni le dhi adré áyi tàndi ni le kòdhya. ²⁹ Àngyá ko, dhya àlo gà áyi tàndi ni rúbhá tàdzí rè ko. Be ró dhi, adré ína ngá fe áyi rúbhá dré nyàle, adrézó rúbhá nda ni líkí dóro, ngóro Krísto dré adrélé 'òle Èkèlèzyà dré dhi tìni. ³⁰ Tàko ko, àma akódhi ni rúbhá ni kígá 'i. ³¹ Ngóro Giká ni Kúlí dré adrélé tàle dhi tìni: «Ásà dhi, agó ni áyi atá ni tayí áyi andre be, ru amúzó áyi tòkó be gò, àyi rìti nda i dré atsázó rúbhá àlo ró.»^b ³² Tà nda kòdhi, tà kàdrì lùzu ró dhi 'i. Di, má adré mána tà nda ni ta Krísto ni tà dri, ìndì Èkèlèzyà ni tà dri. ³³ Tágba kònìni dhi, lè àmi àlo

^b5:31 À kònò Kìdhoma 2:24.

àlo tíí dhi ì mì kàdré àmi kì tòkó kì le, ngóró mì dré adrélé àmi kì tàndì kì le dhi tíni. Adré kpà lèá dhi, tòkó ì kàdré àyi kì àgo kì lindrì bha.

6

Ànzimvá kì tà àyi kì tibhá íbe dhi

¹ Àmi ànzimvá ì, lè mì kàdré àmi kì tibhá kì kúlí ka'ì 'òle, mì dré adrélé Mírì na dhi sè. Tàko ko, tà nda kòdhi tà gyägya 'ì. ² «Mí kàdré ámi atá ñì lindrì bha ámi andre be.» Tòlì nda kòdhi tòlì Giká dré fèle drìdrì túmání lazikúlí be dhi 'ì.

³ Lazikúlí nda, kònìdhi 'ì: «Mí kàdré ámi atá ñì lindrì bha ámi andre be, mí kàdréro arí íbe, adrézó kpà lídrì íbe bvò kònìdhi dri lókyá be vwàvwà ro be dhi bvó.»^c

⁴ Àmi, ànzì kì atá ì, mì kàdré àmi kì ànzimvá kì togó 'o aswálé àngyá ko. Be ró dhi, mì kàdré àmìkya àyi kì likí, adrézó àyi kì tadhá ìndì àyi kì lotó Mírì ñì tà sè.

Màrabà kì tà àyi kì mírì íbe dhi

⁵ Àmi màrabà ró ñì ì, mì kàdré àmi kì mírì bvò kòndi àdhya kì kúlí ka'ì 'òle togó dóro sè, àyi kì lindrì bhàma sè, ìndì àyi kì ròma sè, ngóró mì dré adrélé 'òle Krísto dré dhi tíni. ⁶ Di, mì kàdré ngbà 'í àyi kì kúlí ka'ì 'òle àyi mi, àmi kì tà kàdréro dóro àyi mìlèsè dhi bvó ko. Be ró dhi, mì kàdré àmìkya àyi kì kúlí ka'ì 'òle togó wáyì sè ngóró màrabà Krísto àdhya ì tíni, adrézó tà Giká dré adrélé lèle mì kò'o dhi kì 'o tà nda sè. ⁷ Mí kàdré àmi kì àzì 'o màrabà ì ró togó wáyì sè, adrézó 'òá ngóró móndí ì dré dhi tíni ko, be ró dhi, ngóró Mírì ñì tàndì dré dhi tíni. ⁸ Tàko ko, mì ñì tàle dhi, Mírì ñì làgí fe móndí àlo àlo tíí ì dré tà dóro ì dré 'òle dhi ì tí, ì kàdré gba màrabà 'ì yà, kó ngalè móndí màrabà ro ko dhi 'ì yà dhi be.

⁹ Àmi mírì ro ñì ì, mì kàdré kókpà 'òá kònìni àmi kì màrabà ì véna. Mí kògò véle adrélé kúlí aswaaswa ta àyi dri ko. Tàko ko, mì ñì tàle dhi, àmi kì Mírì bhù na dhi kókpà àyi kì Mírì 'ì dhi be. Akódhi nda adré kpà móndí kì no twátwa ko.

^c6:3 À kònò Pfòma 20:12; Dùtèrònómè 5:16.

Àdzú ngá Gìká àdhya ki tosoma

¹⁰ Kùdù ro dhi, mì kàdré rìnyi ró Mírì na, ìndì akódhi ni rìnyí kàdrì lavúlé dhi na. ¹¹ Mì kàdré àdzú ngá tíí Gìká dré adrélé afèle dhi ki tosó àmi rú, mì kòkitswáró àmi ki totó tātā tà Dzáborò dré adrézó àmi ki tabhì litílé ásà dhi i kandrá be dhi bvó. ¹² Tàko ko, mà adré ru pfu móndí rúbhá be ìndì kàrí be dhi fbe ko. Be ró dhi, mà adré àmakya ru pfu tirí kònzì ki kàdrì adrèbhá kurú na bhù i 'ásè dhi fbe, àyi adrèbhá ópí kàdrì i ró ìndì rìnyi ró, adrèbhá òpì nya bvò tìnímvá ro kòndi drìle dhi fbe. ¹³ Di ásà dhi, mì kàdré àdzú ngá tíí Gìká àdhya ki tosó àmi rú, kítú kònzì kònì dra atsá dhi, mì kòkitswáró pá si àmi ki kàribhá i kandrá gò, àdzú nda àmvolésè dhi, mì kàdréro dhu rè àmi ki totó tātā be dhi bvó.

¹⁴ Mì kàdré di àmi ki totó adrélé gànzi ró. Mì kò'ì àmi ki kípilé 'á káfà tà bàti àdhya kòdhya. Mì kàsó àmi agá aya tà gyǎgya àdhya kitswázó àmi ki líkí dhi kòdhya. ¹⁵ Mì kòtosó àmi pá kámókà adrézó gànzi ró lèle Rúbí Tani tà kèdríkèdri àdhya ni longó ásà dhi i kòdhya. ¹⁶ Tà tíí dhi i sè dhi, mì kòru àmi drígá àgbáwù àmi ki tà ka'ika'lì àdhya kòdhya, mì kòkitswáró kíyá tíí àtsi ró Dhya kònzì dré adrézó àmi ki bhu ásà dhi ki àtsí kidrá be dhi bvó. ¹⁷ Mì kàsó àmi dri kátabhúlà aya ró tà àmi ki tidrízó dhi àdhya kòdhya. Mì kòru àmi drígá sápi Tirí Lólo àdhya kòdhya. Sápí nda Gìká ni Kúlí 'i. ¹⁸ Kòdhi fbe tíí dhi, mì kàdré ngbú tà zi Gìká tí, adrézó tongólé akódhi rú Tirí Lólo ni rìnyí sè. Mì kàdré 'òá kònìni adrézó kpà tàmi gá dri. Mì kàdré kpà tà zi Gìká tí mónnyá lólo tíí akódhi àdhya i dré landè àko ró.

¹⁹ Mì kàdré kpà tà zi Gìká tí má dré, má kònì dra tà ta dhi, kàfèró kúlí má dré kitswázó tà lùzu ró Rúbí Tani àdhya ni longó tirì àko be dhi bvó. ²⁰ Rúbí Tani nda ni tà sè dhi, ma móndí 'ile bǎdzó lé adrélépi Krísto ni tà longó akódhi ni rú sè dhi 'i. Mì kàdré di tà zi Gìká tí, má kàdréro Rúbí Tani nda ni longó tirì àko, ngóro dré kitswálé má kòlongó dhi tìni.

Pólò ni kúlí kùdù

²¹ Àma ki adrúpi Tíkíkò mà dré lèle tò dhi, ni tà tíí dhi ki longó àmi dré, mì kòyiró áma rúbí, tùmání tà má dré adrélé 'òle dhi fbe. Akódhi nda Mírì ni àzì

'òlèpi, kíswálé ka'ìle togó wáyí sè dhi 'í. ²² Má adré ì akódhì ní mu àmí véna tà nda sè, m̀ kònìró ngalè àma ngíni ya dhi, ìndì akódhì kòtìmbàró àmí àmí kí tà ka'ìka'ì na.

²³ Gìká àma kí Atá tùmání Mírì Yésu Krísto be dhi ì kòfè tà k̀drík̀drì, lèle, ìndì tà ka'ìka'ì íbe àmí, àma kí adrúpi ì dré! ²⁴ Gìká ní togó tani kàdré m̀ndyá tíí adrèbhá àma kí Mírì Yésu Krísto ní le lèle kíswálépi akílé bwà ko dhi sè dhi ì dré!